

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 368/06-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. decembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. R. K., B., zastúpeného advokátkou JUDr. V. D., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Obdo 11/04 z 29. júna 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. R. K. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. októbra 2006 doručená sťažnosť Ing. R. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Obdo 11/04 z 29. júna 2006.

Zo sťažnosti vyplynulo, že: „Dňa 30. 8. 2006 mi bolo doručené uznesenie NS SR č. k. 6 Obdo 11/04 zo dňa 29. 6. 2006, ktorým bolo prípustné dovolanie (...) odmietnuté. (...)

Najvyšší súd SR (...) postupoval nesprávne pri výpočte 10-násobku minimálnej mzdy, ktorá v čase vzniku prípadu bola 2.200 Sk a teda spolu 22.000 Sk, takže suma 22.516 Sk je v norme a dovolanie bolo prípustné. Napriek tomu (...) NS SR dovolanie (...) odmietol.

Týmto podaním sa (...) domáham, aby Ústavný súd rozhodnutím zrušil uznesenie NS SR zo dňa 29. 6. 2006, právoplatné 30. 8. 2006 a vrátil mu vec na ďalšie konanie s tým, že NS SR bude následne pokračovať vo veci a zruší nesprávne rozsudky KS Bratislava a OS Bratislava II, nakoľko tieto súdy nepostupovali podľa skutočností, ktoré sa odohrali, ale svojvoľne na základe zásahov zo strany odporcu.“

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Vyslovuje sa, že právoplatným uznesením NS SR č. k. 6 Obdo 11/04 zo dňa 29. 6. 2006 bolo porušené základné právo Ing. R. K. na spravodlivé súdne konanie.

2. Vec sa vracia na ďalšie konanie Najvyššiemu súdu SR s tým, že sa mu zakazuje pokračovať v porušovaní Ústavou SR chránených práv na spravodlivé súdne konanie.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...)

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí na ďalšie konanie (*mutatis mutandis* rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení základného práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obdo 11/04 z 29. júna 2006.

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať

rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

Ústavný súd teda, tak ako to už vyslovil vo viacerých svojich nálezočoch nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05) a preto nemôže preskúmavať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy). Z takéhoto pohľadu pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho uznesenia z 29. júna 2006, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu Bratislava č. k. 12 Cob 151/03-213 zo 6. novembra 2003 uviedol:

„(...) Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, pretože podľa § 236 ods. 1 O. s. p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, len pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v § 237 a § 238 O. s. p.

Ustanovenie § 237 vyjadruje zámer, aby v prípade výskytu mimoriadne závažných procesných väd konania bolo dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku a uzneseniu) odvolacieho súdu. O vadu takejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej

veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Uvedené ustanovenie neobmedzuje výpočet rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 237 O. s. p. nie je predmet konania významný, a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie vylúčené.

V ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. sú vymedzené znaky rozsudkov, pri danosti ktorých (bez ohľadu na povahu prejednáwanej veci alebo predmetu konania) vyjadril zákon svoj zámer, aby určité rozsudky bolo možné napadnúť dovolaním. Podľa § 238 ods. 3 písm. b) O. s. p., na ktoré sa žalobca v dovolaní odvoláva, je dovolanie prípustné proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd potvrdil rozsudok, ktorým bolo rozhodnuté inak, než v prvšom rozsudku, pretože súd prvého stupňa bol viazaný právnym názorom súdu, ktorý prvšie rozhodnutie zrušil.

Na rozdiel od toho, odseky 4 a 5 ustanovenia § 238 O. s. p., ktoré vo vzťahu k predchádzajúcim odsekom majú povahu špeciálnej úpravy a obsahujú výnimky z nich, vyjadrujú zámer zákona, aby určité rozhodnutia so zreteľom na povahu prejednáwanej veci alebo vzhľadom na určité špecifiká predmetu konania, neboli v dovolacom konaní prejednávané. V § 238 ods. 5 vyslovil neprípustnosť dovolania proti rozsudkom vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy (na príslušenstvo sa neprihliada). Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

V prejednáwanej veci je dovolaním napadnutý potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o peňažnom plnení 22 516 Sk (na príslušenstvo sa neprihliada). Výrok prvostupňového súdu v časti o zaplatenie istiny 3 484 Sk nebol predmetom odvolacieho konania. Ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje § 238 ods. 5 O. s. p. pretože výška minimálnej mzdy v čase podania žaloby (6. 7. 1994) predstavovala sumu 2 450 Sk (§ 2 ods. 1 písm. b) nariadenia vlády č. 53/1992 Zb. v znení nariadenia vlády č. 248/1993 Z. z. platnom v čase podania žaloby). Žalobcom bolo napadnuté právoplatné

rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení 22 516 Sk, ktoré neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy (24 500 Sk), a preto dovolanie proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné.

So zreteľom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z procesných väd vymenovaných v § 237 O. s. p. Žiadna z týchto väd nebola však v dovolaní tvrdená, a ani nevyšla najavo v dovolacom konaní. Skutočnosť, že v záhlaví odvolacieho rozhodnutia nie sú uvedené mená sudcov rozhodujúcich v senáte predmetnú vec, nie je vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Jedná sa o chybu v písaní rozhodnutia, ktorú môže súd v zmysle § 164 O. s. p. kedykoľvek opraviť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov dospel k záveru, že v prejednávanej veci dovolanie žalobcu nie je procesne prípustné. Dovolanie podľa § 218 ods. 1 v spojení s ust. § 243b ods. 4 O. s. p. odmietol a nezaoberal sa vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. (...)

Z rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol rozsiahle dôvody, pre ktoré dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu vo vzťahu k sťažovateľovi odmietol. V každom prípade tento postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda najvyšší súd v danom prípade neporušil označené základné právo sťažovateľa tým, že „postupoval nesprávne“. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov najvyššieho súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Ústavný súd aj keby nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánom zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry

by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 198/06). Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. decembra 2006